

УДК 94:346.1(477)

ЗАХОДИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЖИМУ АНТАРКТИКИ

Черняєв О.С.

ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

У даній статті ведеться про систему Договору про Антарктику. Зокрема основними постулатами Договору є: По-перше, всі райони Антарктики, включаючи станції, установки та обладнання є завжди відкритими для інспекції спостерігачами, призначеними державами, представники яких мають право брати участь в роботі консультативних нарад.

По-друге, всі райони Антарктики оголошені відкритими в будь-який час для спостереження з повітря державами – учасниками Консультативних нарад.

По-третє, держави – учасники договору зобов'язалися повідомляти один одного завчасно про всі експедиції в Антарктику.

До того ж з метою зміцнення існуючої системи Договору про Антарктику, встановлених Мадридською Протоколом, необхідне посилення відповідальності за порушення норм, що входять в його систему.

Ключові слова: Антарктика, система договору, охорона, міжнародне співробітництво, середовище.

Договір про Антарктику для сприяння дотримання його цілей і забезпечення дотримання інших його положень встановлює всеосяжну систему інспекції та спостереження. Як наголошується в доповіді Генерального секретаря ООН з питання про Антарктику, система спостереження та інспекції є один з найважливіших елементів Договору про Антарктику. Консультативні сторони договору неодноразово висловлювали впевненість у тому, що ця система в значній мірі сприяє ефективності договору, реалізації його принципів і досягненню цілей. Згода учасників Вашингтонської конференції на створення подібної системи було унікальним явищем. На думку австралійського уряду, вже завдяки лише фактом включення до Договору про Антарктику розгорнутих положень про спостереження та інспекції, цей договір посів особливе місце в післявоєнних міжнародних відносинах. Новозеландський уряд вважає, що система інспекції та спостереження в Антарктиці створила атмосферу довіри і відсутності підозрливості. Завдяки їй навіть в періоди міжнародної напруженості положення договору незмінно дотримувалися і поважалися всіма його сторонами. Підтвердженням тому може служити збереження спокійної обстановки ділового співробітництва в Антарктиці під час кризової ситуації, що склалася в 1982 році навколо Фолклендських (Мальвінських) островів.

Започаткування системи інспекції та спостереження розглядалося учасниками Вашингтонської конференції як один з головних засобів забезпечення дотримання договору його сторонами. На цей аспект майбутнього договору особливо акцентувала увагу західна преса, висвітлювала роботу конференції.

Газета «Нью-Йорк таймс» від 15 жовтня 1959 писала, що проходить у Вашингтоні конференція 12 держав поклала добрий початок здійснення загального і контрольованого роззброєння, і якщо в Антарктиці на ділі буде встановлений ефективний контроль над роззброєнням, то це може послужити прикладом для подібних же кроків і в інших областях роззброєння. Система інспекції і спостереження в Антарктиці буде мати значення як прецедент для тих, хто планує

роззброєння у всьому світі, за повідомленнями в газеті «Івнінг стар» від 15 жовтня 1959 г.

Як і під час обговорення ряду інших розділів проекту договору, учасникам конференції при розгляді питань інспекції знову довелося зіткнутися з проблемою територіальних домагань.

Підтримуючи, в загальному, ідею встановлення ефективного контролю в Антарктиці, окремі держави, які заявили територіальні претензії, посилаються на «наявні» у них права, вимагали включення в договір положення про те, що посилка спостерігачів на належні їм станції може здійснюватися лише за попередньою їх повідомлення або згоди. З огляду на те, що зайнята цими країнами позиція виявилася неприйнятною для інших учасників конференції, вони в кінцевому підсумку зняли таку вимогу.

На Вашингтонській конференції було визначено доцільним не обмежувати завдання інспекції тільки контролем за виконанням положень ст. 1 договору, як це передбачалося спочатку, а виходити з того, що система інспекції повинна сприяти дотриманню всіх розділів договору. Учасники конференції розглянули різні варіанти установи системи інспекції та спостереження в Антарктиці. Обговорювалася, зокрема, ідея передачі всіх функцій інспекції та спостереження спеціально утвореному комітету, що складається з представників держав – учасників договору, з наділенням його правом посилати своїх власних інспекторів. Висловлювалася думка про передачу права призначати інспекторів Консультативній нараді як своєрідного виконавчого органу, створюваному за договором. Рішення було знайдено у визнанні права на інспекцію та спостереження за державами-учасницями на підставі договору учасниками Консультативних нарад. Таким чином, держави, що приєдналися до договору, але не беруть участі в роботі консультативних нарад, оскільки вони не зайняті в Антарктиці істотною науковою діяльністю, проводити інспекцію і здійснювати спостереження в районі дії договору не можуть.

Пропозиція про обмеження кількості спостерігачів, що призначаються кожною країною для проведення інспекції, не отримало підтримки, так як учасники конференції дійшли висновку, що більша кількість спостерігачів, ніж це потрібно з точки

зору ділових міркувань, навряд чи буде признано. На конференції було досягнуто порозуміння, що витрати по інспекції несе держава, проте це не перешкоджає наданню природного гостинності.

Стаття VII Договору про Антарктику, що засновує «для сприяння досягненню цілей і для забезпечення дотримання положень Договору» систему інспекції та спостереження, містить три головних положення.

По-перше, всі райони Антарктики, включаючи всі станції, установки та обладнання в цих районах, а також всі морські і повітряні судна в пунктах розвантаження і завантаження вантажу або персоналу в Антарктиці, проголошуються завжди відкритими для інспекції спостерігачами, призначеними державами, представники яких мають право, згідно зі ст. IX договору, брати участь в роботі консультативних нарад (п. 3 ст. VII). Такі спостерігачі мають повну свободу доступу в будь-який час і в будь-який або всі райони Антарктики (п. 2 ст. VII). Спостерігач обов'язково повинен бути громадянином тієї країни, яка його призначає. Прізвища спостерігачів після їх призначення, а також відомості про закінчення терміну, на який вони призначені, повідомляються всім учасникам Консультативних нарад (п. 1 ст. VII).

По-друге, всі райони Антарктики оголошені відкритими в будь-який час для спостереження з повітря державами – учасниками Консультативних нарад (п. 4 ст. VII).

По-третє, держави – учасники договору зобов'язалися повідомляти один одного завчасно про всі експедиції в Антарктику або в межах Антарктики, що здійснюються їх судами або громадянами, які організуються на їх території або прямують з їх території, з займаних їх громадянами в Антарктиці станцій і про будь-якому військовому персоналу або оснащення, призначеному для направлення в Антарктику з додержанням умов п. 2 ст. I договору (п. 5 ст. VII).

Перші інспекції в Антарктиці на підставі положень договору здійснила Нова Зеландія, яка надіслала в листопаді і грудні 1963 року спостерігачів для проведення інспекцій антарктичних станцій США «Мак Мердо», «Берд» і «Південний полюс». У грудні 1963 року ці ж станції були проінспектовані англійськими і австралійськими спостерігачами.

Найбільш активно і на систематичній основі інспекції в Антарктиці проводяться Сполученими Штатами. Регулярне здійснення права на інспекції за договором вони розглядають як важливий елемент своєї політики щодо Антарктики. З 1964 по 1987 рік США провели вісім інспекцій в Антарктиці, охопивши ними всі наявні там науково дослідні станції.

Інспекції в Антарктиці активно проводять країни, які заявили територіальні претензії, такі як Австралія, Нова Зеландія, Аргентина, Англія, Чилі. При цьому вони, як правило, перевіряють тільки іноземні станції, розташовані в межах районів їх домагань.

Договором про Антарктику передбачається, що доповіді спостерігачів, згаданих в його ст. VII, повинні бути передані всім Консультативною сторонам договору (п. 3 ст. IX). Бажаючи зробити інформацію про діяльність учасників договору більш доступною для світової громадськості, ряд держав, які проводять інспекцію, відійшов від строгого дотримання положень п. 3 ст. IX.

Так, США починаючи з 1984 року направляють копії доповідей про інспекцію Генеральному секретарю ООН і взагалі розглядають ці доповіді як інформацію, яка повинна бути доступна світової громадськості через національні контактні пункти відповідно до рекомендації XIII.

Рішення Консультативних нарад про заходи, що сприяють здійсненню принципів і цілей договору, приймаються в формі рекомендацій. З Договору про Антарктику до компетенції Консультативних нарад належить прийняття такого роду заходів в наступних областях: використання Антарктики тільки в мирних цілях; сприяння науковим дослідженням в Антарктиці; сприяння здійсненню прав інспекції, передбачених у ст. VII договору; здійснення юрисдикції в Антарктиці; охорона і збереження живих ресурсів Антарктики (п. 1 ст. IX). Схвалені Консультативною нарадою рекомендації повинні бути дійсними, тобто починають носити обов'язковий характер, після їх затвердження усіма державами, представники яких відповідно до ст. IX договору мали право брати участь у роботі цієї наради. Рішенням I Консультативної наради обов'язок повідомляти все держави, які підписали договір і приєдналися до нього, про затвердження будь-якої рекомендації усіма сторонами договору – учасниками Консультативних нарад покладено на уряд США – депозитарію договору (п. 5 рекомендації 1-14).

Також необхідно відзначити, що в разі виникнення будь-яких суперечок щодо відносин, врегульованих угодами про Антарктику, сторони суперечки мають можливість звернутися до Міжнародного Суду ООН і Арбітражний трибунал.

Однак, існуючий на сьогоднішній день міжнародно-правовий режим забезпечення безпеки, встановлений Договором про Антарктику 1959 р. потребує подальшого вдосконалення, так як він не здатен забезпечити в повній мірі охорону існуючих міжнародних відносин в Антарктичному регіоні.

З метою зміцнення існуючої системи Договору про Антарктику та з метою забезпечення заходів, спрямованих на вдосконалення охорони навколишнього середовища, встановлених Мадридською Протоколом, необхідне посилення відповідальності за порушення норм, що входять в Систему Договору про Антарктику. Особливу увагу слід звернути на порушення екологічної безпеки в Антарктиці, які самим негативним чином можуть позначитися на екології всієї нашої планети.

З метою нормативного закріплення цієї пропозиції необхідно прийняти спеціальну резолюцію Генеральної Асамблеєю ООН «Про відповідальність за порушення міжнародно-правового режиму в районі дії Договору про Антарктику». Дана резолюція, відповідно до норм Договору про Антарктику та інших документів його системи, повинна визначити, які дії в районі дії Договору про Антарктику вважаються протиправними, винне досконаліми, що представляють загрозу екологічній безпеці людства і караними.

Так, наприклад, згідно з ч. 1 ст. 1 Договору про Антарктику 1959 р. «Антарктика використовується тільки в мирних цілях. Забороняються, зокрема, будь-які заходи військового характеру, такі як створення військових баз і укріплень, проведення військових маневрів, а також випробування будь-яких видів зброї». З даної норми випливає, що протиправними є такі діяння:

- створення військових баз і укріплення в районі дії Договору про Антарктику;
- проведення військових маневрів у районі дії Договору про Антарктику;
- випробування зброї в районі дії Договору про Антарктику.

При цьому необхідно встановити, які діяння є міжнародними злочинами, які – злочинами міжнародного характеру, а які – деліктами. До таких злочинів міжнародного характеру можна віднести, наприклад, забій тюленів, одного або декількох видів, перерахованих в ч. 2 ст. 1 Конвенції про збереження тюленів Антарктики 1972 р здійснений без спеціальних дозволів, встановлених ч. 1 ст. 4 Конвенції.

В даний час, єдине, що може бути зроблено для захисту території Антарктики від протиправних посягань, і тільки в крайньому випадку – в разі спроби будь-якої держави застосувати військову силу в цілях захоплення всієї території Антарктики або її частини, тобто зробити «порушення світу», це застосування ст. 42 Статуту ООН, відповідно до якої, Рада Безпеки ООН, «якщо вважатиме, що заходи, передбачені в статті 41, можуть виявитися недостатніми або вже виявилися недостатніми, уповноважується вживати такі дії повітряними, морськими або сухопутними силами, які виявляться необхідними для підтримки або відновлення міжнародного миру і безпеки. Такі дії можуть включати демонстрації, блокаду та інші операції повітряних, морських або сухопутних сил членів Організації».

Як видно, мова в ст. 42 Статуту ООН йде лише про особливі випадки, якими стосовно Договору про Антарктику є злочинні дії, спрямовані на окупацію території даного континенту.

Тим часом, щодо інших порушень режиму Антарктики, можна було б застосовувати певні санкції з боку міжнародних організацій (універсальних та регіональних), наприклад, ООН, ІКАО, ОАЕ, груп держав чи окремими організаціями.

Важливо також зауважити, що в кожному випадку порушення режиму, встановленого Системою Договору про Антарктику, необхідно з'ясувати, чи було це порушення санкціоновано якою-небудь державою, або є результатом приватної ініціативи.

Нарешті, в даний час неясно, як бути в разі, якщо хто-небудь почне, наприклад, виробляти в промислових цілях розробку нафтових родовищ або будь-який інший видобутку мінеральних ресурсів у районі дії Договору про Антарктику, що заборонено нормами ст. 3 Конвенції з регулювання освоєння мінеральних ресурсів і в ст. 7 Мадридського Протоколу, або наприклад, забій тюленів одного або декількох видів, зазначених у статті 1 Конвенції про збереження антарктичних тюленів тисяча дев'ятсот сімдесят дві. У той же час, за аналогічні діяння, наприклад, в Росії передбачена кримінальна відповідальність і є спеціальні правоохоронні органи і судова система, що дозволяють захистити природу від шкідливої діяльності людини. Так, ст. 262 КК РФ «Порушення режиму особливо охоронюваних природних територій і природних об'єктів», передбачає покарання «штрафом в розмірі до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або в розмірі заробітної плати або іншого доходу засудженого за період до вісімнадцяти місяців, або позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на термін

до трьох років, або виправними роботами на строк до двох років », згідно з нормами ст. 256 КК РФ «Незаконне видобування водних тварин і рослин» в ч. 3 взагалі передбачає у вигляді позбавлення волі на строк до двох років. Однак, нічого подібного не існує для припинення діяльності в порушення режиму Антарктики і покарання винних.

Звісно ж, що для вирішення зазначеного завдання необхідно створити спеціальний міжнародний правоохоронний орган, який функціонував би в районі дії Договору про Антарктику.

Дану функцію могло б виконати спеціальний підрозділ Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерпол), створене з метою координації діяльності різних держав по боротьбі зі злочинністю в Антарктиці – Антпол. Даний підрозділ має діяти на підставі Договору про Антарктику 1959 року і інших міжнародно-правових актів його системи.

Посилення міжнародно-правової відповідальності за порушення режиму Антарктики могло б істотно сприяти зміцненню цього режиму в інтересах всього людства.

Протокол з охорони навколишнього середовища до Договору про Антарктику.

Зростання практичного інтересу до Антарктиці і її ресурсів призвело до необхідності прийняття додаткових природоохоронних документів до Договору про Антарктику 1959 р. цей період, практично щорічно, на Консультативних нарадах країн-учасниць Договору про Антарктику приймалися Рекомендації щодо охорони природи Антарктики, що послужили вихідним матеріалом для створення трьох конвенцій:

- конвенція про збереження тюленів Антарктики;
- конвенція про збереження морських живих ресурсів Антарктики;
- конвенція по регулюванню освоєння мінеральних ресурсів Антарктики.

Ухвалення перших двох Конвенцій призвело до вироблення погоджувальних заходів та створення спеціальних комісій з контролю промислової діяльності в Південному океані. Третя конвенція розроблялася сім років, проте була відкинута Австралією і Францією, що не забезпечує охорону природного середовища Антарктики. Натомість обидві країни запропонували документ, де вони виступили з ініціативою збереження Антарктики як заповідника незайманої природи.

Цим документом Протокол з охорони навколишнього середовища до Договору про Антарктику (Мадридський Протокол).

Згідно з Протоколом, Антарктика оголошена «природним заповідником, призначеним для світу і науки» і повинна бути збережена для майбутніх поколінь. Будь-яка діяльність всіх антарктичних експедицій має відбуватися під пильним національним контролем виконання положень Протоколу.

Протокол з охорони навколишнього середовища до Договору про Антарктику (Мадридський протокол), підписаний 4 жовтня 1991 на Консультативній нараді в Мадриді, терміном на 50 років, є підсумковим документом, виробленим на основі раніше прийнятих Конвенцій і Рекомендацій.

Структура Протоколу має на увазі його доповнення Додатками, прийнятими відповідно до необхідності за встановленою Договором процедури. В даний час Протокол має п'ять Додатків, визначе-

них як невід'ємні його частини. Вони і визначають ті напрямки і масштаби робіт, які необхідно виконати для відповідності нормам цього документа.

У додатку 1 «Оцінка впливу на навколишнє середовище» зазначається, що оцінка впливу на навколишнє середовище входить в число обов'язкових до виконання вимог Протоколу та є необхідною процедурою для отримання дозволу на проведення діяльності в Антарктиці. Вона включає попередній опис стану навколишнього середовища, несприятливих впливів від планованої діяльності (або зміни її та аналіз можливої зміни ключових параметрів навколишнього середовища.

Проект оцінки має на меті прогнозувати порушення в оточуючих екосистемах і включає розділи з моніторингу та відповідним природоохоронним заходам, які мінімізують вплив.

Додаток 2 «Збереження антарктичної фауни і флори» накладає жорсткі вимоги на вилучення зразків або втручання в антарктичну флору і фауну, а також забороняє в районі дії Договору про Антарктику впровадження на суші, шельфовому льодовику або в воді будь-яких видів тварин або рослин, які не є місцевими для даного району.

Виконання вимог цього додатка включає широкий спектр заходів від використання екологічно безпечних для місцевих видів тварин технологій і, до розробки нормативно-правового забезпечення за правилами поведінки в Антарктиці.

Згідно з нормами Додатка 3 «Видалення і управління ліквідацією відходів», зберігання, видалення та вивезення відходів з району дії Договору про Антарктику, а також їх переробка і скорочення джерел повинні бути одним з основних факторів, що беруться до уваги при плануванні і здійсненні діяльності в вищевказаному районі. Найбільш суворі вимоги пред'являються до наступних відходів (стаття 2 пункт 1 Додатка 3 Протоколу):

- а) радіоактивні речовини;
- б) електричні батареї;
- в) паливо як рідке, так і тверде;
- г) відходи, що містять небезпечні кількості важких металів або гостро токсичних або шкідливих стійких з'єднань;
- д) полівінілхлорид (ПВХ), пінополіуретан, пінополістирол, гума та мастила, просочена деревина та інші продукти, що містять добавки, які можуть привести до шкідливих викидів в разі їх спалювання;
- е) всі інші пластмасові відходи, за винятком поліетиленових контейнерів з низькою щільністю;
- ж) паливні бочки та інші тверді, що не спалюються відходи.

Відходи, вироблені на станціях, розташованих в глибині шельфових льодовиків або на берегових льодовикових покривах, можуть бути видалені в глибокі льодовикові шахти, де таке видалення є єдиною можливістю (стаття 4 пункт 2 Додатку 3 Протоколу). Велику увагу приділено безпечному зберіганню відходів. Всі відходи, які мають бути вивезені з району дії Договору про Антарктику або видалення будь-яким іншим шляхом, зберігаються таким чином, щоб уникнути їх розсіювання в навколишньому середовищі (стаття 6 Додатка 3 Протоколу).

У додатку 4 «Запобігання забрудненню морського середовища» вказується, що випадковий розливи нафтопродуктів є основним джерелом

забруднення в Антарктиці, особливо це стосується операцій з постачання антарктичних станцій паливом. У Додатку містяться вимоги щодо профілактики та організації швидкої локалізації та ліквідації можливого розливу.

Будь-яке скидання нафти або містить нафту суміші заборонений за винятком випадків, передбачених Додатком 1 до Міжнародної конвенції по запобіганню забрудненню з суден 1973 року доповненої Протоколом 1978 р до неї та іншими поправками, що набрали чинності пізніше (МАРПОЛ 73/78) – (стаття 3 пункт 1 додатка 4 Протоколу). Дозволяється скидання в море харчових відходів, пропущених через подрібнювач, за умови, щоб таке скидання, за винятком випадків, передбачених в Додатку 5 до МАРПОЛ 73/78, здійснюватися не ближче 12 морських миль від найближчого берега або шельфового льодовика (стаття 5 пункт 3 Додатка 3 Протоколу).

Обмеження не застосовуються в надзвичайних ситуаціях, пов'язаних з безпекою судна і перебувають на його борту людей, або порятунком людських життів на морі (стаття 7 пункт 1 Додатка 3 Протоколу).

Відповідно до положень Додатка 5 «Охорона і управління районами», будь-який район може бути визначений як Антарктичний Особливо охороняється, або Антарктичний Особливо керований район. Діяльність в цих районах забороняється, обмежується або управляється відповідно до планів управління, прийнятими відповідно до положень цього Додатка.

Статус Антарктичного Особливо охороняється може отримати будь-який район з метою охорони винятково важливих екологічних, наукових, історичних, естетичних мул і первозданих природних цінностей. Доступ до Антарктичного Особливо охороняється дозволяється відповідно до дозволу, виданого національними органами влади.

Антарктичним Особливо керованим районом може бути визначено будь-який район з метою координації діяльності, співробітництва і зведення до мінімуму впливу на навколишнє середовище. Дозволи для доступу в такі райони не потрібно.

Додаток 6 «Матеріальна відповідальність, що виникає в результаті надзвичайних екологічних ситуацій» було прийнято в червні 2005 р., після майже 13 років обговорення, на черговій XXVIII Консультативній нараді з Договору про Антарктику. Воно викликає особливу увагу і стурбованість у більшості країн-учасниць Договору, оскільки має служити новим ефективним міжнародно-правовим інструментом впливу на країни антарктичного співтовариства. Даним додатком встановлюється процедура міжнародного контролю, що передбачає постійно діючі інспекції та спеціальні форми впливу на порушників Протоколу, аж до розгляду питання про компенсацію шкоди навколишньому середовищу в міжнародному арбітражі.

У статті 10 Протоколу йдеться про діяльність Консультативних нарад з Договору про Антарктику, які, керуючись наявними науковими і технічними рекомендаціями, визначають відповідно до положень цього Протоколу загальну політику щодо всеосяжної охорони навколишнього середовища Антарктики та залежних від неї і пов'язаних з нею екосистем і вживають заходів, відповідно до статті IX Договору про Антарктику для виконання цього Протоколу.

Отже, з вищевикладеного можна зробити висновки про те, що прийняття Мадридського Протоколу знаменувало новий етап у розвитку міжнародно-правового режиму Антарктики. Сформульовані в ньому вимоги до діяльності в Антарктиці встановлені з урахуванням досяг-

нень науково-технічної революції і реально існуючої в світі загрози екологічної безпеки.

Передбачений Протоколом національний контроль за його виконанням, створює основу для посилення відповідальності за порушення міжнародно-правового режиму Антарктики.

Список літератури:

1. Док. ООН А / 39/583 (Part I). Paragraph 79.
2. Док. ООН А / 39/583 (Part II). – Vol. I. (Australia). – Paragraph 240.
3. Док. ООН А / 39/583 (Part II). – Vol. III (New Zealand).
4. Док. ООН А / 39/583 (Part I). – Paragraph 81.
5. Док. ООН А / 39/583 (Part II). – Vol. III. – Paragraph 30.
6. Док. ООН А / 39/583 (Part II). – Vol. III. – Paragraph 31–32.
7. Hook E. Criminal Jurisdiction in Antarctica // University of Miami Law Review. – Vol. 33. – 1978. – No 2. – P. 70–81.
8. Валеев Р.М. Міжнародний контроль при охороні навколишнього середовища // Журнал міжнародне право. – 1998. – № 1. – С. 131–148.
9. Ст. 41 Статуту ООН: «Рада Безпеки уповноважується вирішувати, які заходи, не пов'язані з використанням збройних сил, повинні застосовуватися для виконання її рішень, і він може зажадати від членів Організації застосування цих заходів. Ці заходи можуть включати повний або частковий перерва економічних відносин, залізничних, морських, повітряних, поштових, телеграфних, радіо або інших засобів сполучення, а також розрив дипломатичних відносин».
10. Див.: Міжнародне право. Загальна частина: підручник для студентів юрид. фак. і вузів / І.І. Лукашук. – М.: Волтерс Клувер, 2005. – С. 217–221.
11. Див.: розжарити С.Б. Об'єктивна відповідальність держав у міжнародному праві. – Київ, 1985.
12. Абашидзе А.Х. Посилення екологічної відповідальності в системі Договору про Антарктику (на шляху до міжнародного полярного року (2007–2008)) // Держава і право. – 2006. – № 10. – С. 62.

Черняев О.С.

ГВУЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

МЕРЫ ПО ОБЕСПЕЧЕНИЮ РЕЖИМА АНТАРКТИКИ

Аннотация

В данной статье речь идет о системе Договора об Антарктике. В частности основными постулатами Договора являются:

Во-первых, все районы Антарктики, включая станции, установки и оборудование всегда открыты для инспекции наблюдателями, назначенными государствами, представители которых имеют право участвовать в работе консультативных совещаний.

Во-вторых, все районы Антарктики объявлены открытыми в любое время для наблюдения с воздуха государствами – участниками консультативных совещаний.

В-третьих, государства – участники договора обязались сообщать друг другу заблаговременно обо всех экспедиции в Антарктику.

К тому же с целью укрепления существующей системы Договора об Антарктике, установленных Мадридскому Протоколу, необходимо усиление ответственности за нарушение норм, входящих в его систему.

Ключевые слова: Антарктика, система договора, охрана, международное сотрудничество, среда.

Chernyayev O.S.

Pereyaslav-Khmelnytsky Hryhoriy Skovoroda State Pedagogical University

MEASURES TO PROVIDE ANTARCTIC MODE

Summary

In this article we are talking about the Antarctic Treaty system. In particular, the main tenets of the Treaty are:

First, all Antarctic areas, including stations, installations and equipment, are always open to inspection by observers designated by States whose representatives are entitled to participate in consultative meetings. Secondly, all Antarctic areas are declared open at any time for air surveillance by States parties to consultative meetings.

Thirdly, the States parties to the treaty undertook to inform each other in advance of all expeditions to Antarctica.

In addition, in order to strengthen the existing Antarctic Treaty system established by the Madrid Protocol, it is necessary to increase the responsibility for violating the norms contained in its system.

Keywords: Antarctica, system of agreement, protection, international cooperation, environment.